

Cronica unei proceduri de anulare a accesoriilor mult așteptate

Intrarea în vigoare a Procedurii de anulare a obligațiilor de plata accesorii („Procedura”) emise în aplicarea capitolului II din Ordonanța 6/2019 privind instituirea unor facilități fiscale aduce mai multa lumina asupra unei masuri fiscale care, într-o prima etapa, a ridicat mai multe semne de întrebare. Procedura reglementează o serie de etape cheie, care ar trebui să faciliteze accesul contribuabililor interesați la anularea obligațiilor fiscale accesorii.

Beneficiarii și obiectul facilităților fiscale

Cu titlu de noutate, Procedura explicitează categoria debitorilor care pot beneficia de facilitățile prevăzute în Procedura de anulare, incluzând expres în sfera acestora debitorii declarați insolvari, persoanele cărora li s-a stabilit răspunderea solidară potrivit Codului de procedura fiscală/răspunderea potrivit legislației insolvenței sau debitorii aflați în procedura insolvenței ori aflați în dizolvare.

Facilitățile prevăzute de Procedura se acordă la cererea expresă a debitorilor, care pot opta între a solicita amânarea la plata a obligațiilor de plata accesorii, anularea obligațiilor de plata accesorii sau beneficiul ambelor facilități.

Procedura de acordare a amânării la plata

Debitorii își exprimă intenția de a beneficia de acordarea amânării la plata prin depunerea notificării privind intenția de a beneficia de anularea obligațiilor de plata accesorii cel mai târziu la data de **16 decembrie 2019 inclusiv**.

Este de remarcat faptul că termenul citat, reiterat pe parcursul Procedurii, conduce la o extindere a duratei prevăzute inițial de ordonanța, care se raporta la data de 15 decembrie 2019 inclusiv. Deși este adevărat că diferența dintre cele două momente este aparent ne semnificativă (o zi calendaristică), rămâne interesant de văzut cum se vor concilia în practica cele două termene și care vor fi prevederile legale cărora organul fiscal le va da eficiența.

În mod surprinzător, printre elementele obligatorii ale notificării se numără precizarea exactă a prevederilor legale pe care debitorul le consideră incidente. În condițiile în care organul fiscal are obligația de a analiza îndeplinirea condițiilor legale pentru a beneficia de anularea accesoriilor, este neclar care este rațiunea practică a acestei obligații instituite în sarcina debitorului și care este sancțiunea neindicării corecte a prevederilor legale.

În termen de cinci zile lucratoare de la data înregistrării notificării, organul fiscal emite și comunica debitorului decizia referitoare la obligațiile de plata accesorii și certificatul de atestare fiscală.

Procedura instituie în favoarea contribuabilului dreptul de a solicita, în termen de trei zile lucratoare de la data comunicării certificatului de atestare fiscală, punerea de acord a neconcordanțelor între sumele înscrise în certificatul de atestare fiscală și evidența contabilă, în cazul în care acestea există. Cu toate acestea, Procedura nu detaliază și lasă neclar contextul în care punerea de acord va fi realizată, aceasta reprezentând mai degrabă o activitate unilaterală din partea organului fiscal și mai puțin o veritabilă procedură contradictorie cu o participare activă din partea contribuabilului.

După întocmirea procesului-verbal de punere de acord/în cazul în care debitorul nu solicită clarificarea neconcordanțelor, organul fiscal emite decizia de amânare la plata a obligațiilor de plata accesorii și, dacă este cazul, adresa de sistare temporară a executării silite sau înștiințarea de respingere a notificării, dacă debitorul nu se încadrează în niciuna dintre ipotezele prevăzute pentru a beneficia de anularea accesoriilor.

Procedura de acordare a anularii obligațiilor de plata accesorii

Cererea de anulare a accesoriilor trebuie depusă cel mai târziu, conform Procedurii, până la data de 16 decembrie 2019 inclusiv. În cazul obligațiilor având scadența până la data de 31 decembrie 2018 și cuprinse în decizii de impunere emise ca urmare a unei inspecții fiscale aflate în derulare, cererea trebuie depusă nu mai târziu de 90 de zile de la comunicarea deciziei de impunere.

Antamând posibilitatea ca debitul unui contribuabil să fie compus din mai multe categorii de obligații de plata accesorii care pot face obiectul facilităților fiscale, Procedura menționează că, în această ipoteză, debitorul poate depune fie o singură cerere pentru toate categoriile de obligații de plata accesorii care pot face obiectul facilităților fiscale, fie câte o cerere pentru fiecare din acestea.

În urma analizei cererii de anulare a accesoriilor și îndeplinirii condițiilor legale, organul fiscal emite decizia de anulare a obligațiilor de plata accesorii sau decizia de respingere a cererii de anulare a accesoriilor. Procedura instituie o garanție a dreptului la apărare menită să preîntâmpine, cel puțin la nivel teoretic, eventuale abuzuri ale organului fiscal, în sensul în care, înainte de emiterea deciziei de respingere a cererii de anulare a accesoriilor, organul fiscal competent audiază debitorul, ocazie cu care îi indică condițiile ce nu au fost îndeplinite.

Sintetizând cele de mai sus, prin clarificările aduse, Procedura sporește gradul de predictibilitate cu privire la aplicarea măsurii anularii obligațiilor fiscale accesorii și ar trebui să ghideze contribuabilul în demersul de regularizare a situației sale fiscale. Rămâne totuși de văzut în ce măsură va fi atins dezideratul de „însănătoșire” a mediului de business urmarit prin noile soluții legislative, care va necesita într-o mare măsură concursul organului fiscal în ceea ce privește asigurarea unei interpretări și aplicări unitare și corecte a Procedurii.